

WONDELGEM-EVERGEM

PERSLEIDING

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK

VERSLAG VAN DE RESULTATEN

Titel: **Wondelgem-Evergem Persleiding**

Erkend archeoloog: **Bart Bot OE/ERK/Archeoloog/2016/00114**

Auteurs: **Bot Bart**

Advies specialisten: /

Wetenschappelijke advisering: /

Projectcode bureauonderzoek: **2026D87**

Locatiegegevens: **Provincie Oost-Vlaanderen, Gent, Wondelgem-Evergem, Wondelgemkaai, Langerbruggekaai, Meersgatstraat**

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: $x_{\max}$, $y_{\max}$; $x_{\min}$, $y_{\min}$:

Kadastergegevens: **GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1528/00E002; EVERGEM 1 AFD, sectie A, perceel 1519/00S000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1637/00A000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1638/00D000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1642/00C000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1638/00C000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1525/00B002; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1638/00B000; EVERGEM 2 AFD, sectie D, perceel 822/03_000; GENT 30 AFD/WONDELGEM/, sectie A, perceel 171/00H000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1581/00C002; EVERGEM 2 AFD, sectie D, perceel 834/02A000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1638/00F000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1596/00F000; GENT 30 AFD/WONDELGEM/, sectie A, perceel 138/00C000; EVERGEM 2 AFD, sectie D, perceel 822/02_000; GENT 13 AFD, sectie S, perceel 22/00K000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1581/00A002; GENT 13 AFD, sectie S, perceel 91/00C000; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1528/00G002; GENT 13 AFD, sectie R, perceel 1283/00R000**

Betrokken actoren: **Bart Bot (erkend archeoloog)**

Plaats en datum: **Ledeberg, 19/05/2026**

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bart Bot Archeologie BV.

Bart Bot Archeologie BV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUD

1. Inleiding	3
1.1. Onderzoeksopdracht	3
1.2. Wettelijk kader	3
1.3. Randvoorwaarden	4
2. Onderzoeksmethode	5
2.1. Motivering	5
2.2. Organisatie	5
3. Kader en aanleiding	6
3.1. Topografische situering	6
3.2. Huidige situatie	8
3.3. Geplande werken	9
4. Assessmentrapport	15
4.1. Landschappelijk situering	15
4.2. Geologische situering	16
4.3. Bodemkundige situering	19
4.4. Historische schets	20
4.5. Historisch kaartmateriaal	23
4.6. Archeologische voorkennis	31
5. Synthese	35
5.1. Archeologisch verwachtingspatroon	35
5.2. Onderzoeksvragen	35
6. Synthese	37
7. Bibliografie	38
8. Figurenlijst	38

1. INLEIDING

1.1. ONDERZOEKSOPDRACHT

Aanleiding van onderstaand bureauonderzoek vormt een geplande omgevingsvergunningsaanvraag met betrekking tot **stedenbouwkundige handelingen** ter hoogte van Wondelgem-Evergem (provincie Oost-Vlaanderen). Met dit bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een archeologienota waarvan akte genomen is en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie, conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Het archeologisch vooronderzoek betracht vooreerst archeologische artefacten en sites op te sporen binnen de grenzen van het projectgebied. Finaal formuleert het archeologisch vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied, en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering.

Een dergelijke inschatting kan gebeuren na het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

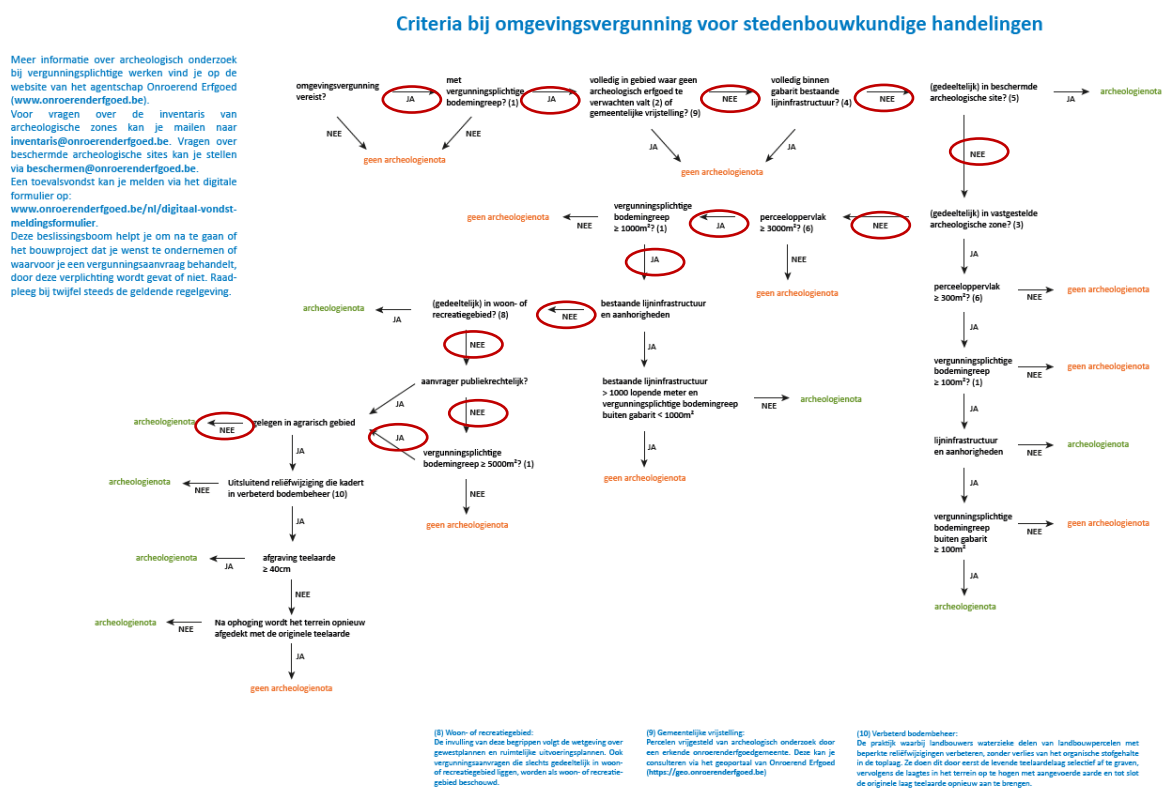
1.2. WETTELIJK KADER

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag van een omgevingsvergunning met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt en de ingreep in de bodem 1000m² of meer. De totale oppervlakte van het plangebied

bedraagt circa **8700m²**, de bodemingrepen zijn groter dan 5000m². Vandaar is men verplicht een archeologienota bij de aanvraag in te dienen.

1.3. RANDVOORWAARDEN

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Figuur 1 Beslissingsboom, criteria bij omgevingsvergunning m.b.t. stedenbouwkundige handelingen, deel 2. (bron: Agentschap Onroerend Erfgoed)

2. ONDERZOEKSMETHODE

2.1. MOTIVERING

Doel van het bureauonderzoek is een zo helder mogelijk beeld te vormen van het archeologisch potentieel. Deze drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van het plangebied. Deze archeologische verwachting wordt getoetst en vergeleken met de geplande werken. Op die manier kan een gefundeerde uitspraak gedaan worden of er al dan niet verder archeologisch onderzoek is aangewezen.

2.2. ORGANISATIE

Om de archeologienota op te stellen werden verschillende bronnen geraadpleegd. Informatie over de geplande werken werd aangeleverd door de initiatiefnemer. Zo werden diverse bouw- en funderingsplannen verkregen om een zo duidelijk mogelijk zicht te krijgen op de geplande werken en hun impact.

Om een beeld te kunnen vormen van de fysisch-geografische situatie, een historisch kader te schetsen en bekende archeologische vindplaatsen te kunnen aantonen, werden verschillende bronnen geraadpleegd. Het meeste kaartmateriaal werd teruggevonden via Geopunt¹. Dit is de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie. Daarnaast werd gebruik gemaakt van Cartesius², een databank met kaarten van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied en de ruime omgeving ervan werden de archeologische van de inventaris van agentschap Onroerend Erfgoed³ geraadpleegd. Het kaartmateriaal in deze archeologienota werd opgesteld met QGIS, dit is een vrij en open source geografisch informatiesysteem.

¹ <https://www.geopunt.be/kaart>

² <https://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

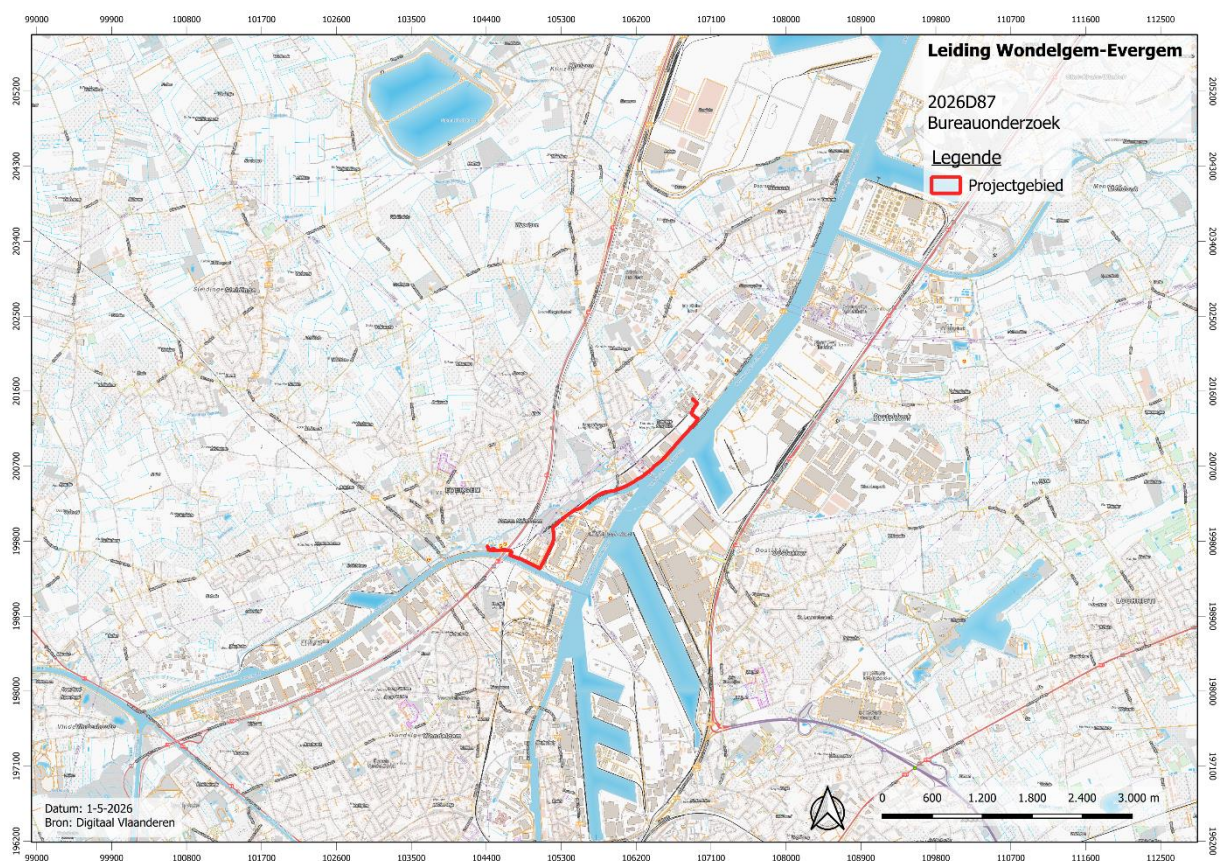
³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>

De gebruikte bronnen waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd, gezien de ligging van de site, niet opportuun geacht.

3. KADER EN AANLEIDING

3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING

Het projectgebied bevindt ter hoogte van de gemeentes Evergem en Gent-Wondelgem. Het projectgebied ligt start in het westen net ten westen van de R4, tussen de Nieuwe Kale en de Ringvaart. Vervolgens volgt het tracé richting het oosten de Buitenring-Wondelgem en slaat af richting het noorden via de Wondelgemkaai. De Wondelgemkaai wordt gevolgd richting het noordoosten en gaat over in de Langerbruggekaai om vervolgens ter hoogte van perceel 1528E2 een knik te maken richting het bedrijfsgebouw. Het traject heeft een lengte van circa 3,8km.

Figuur 2 Topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt, NGI)

3.2. HUIDIGE SITUATIE

Het tracé bevindt zich ter hoogte van industriegebied. In het westen ligt een waterzuiveringsgebouw (Aquafin). Vervolgens ligt het tracé hoofdzakelijk ter hoogte van een bestaand straattracé die het industriegebied richting het noordoosten doorkruist. In het uiterste oosten sluit het tracé aan op het bedrijf van de opdrachtgever.

Figuur 5 Recente orthofoto (deel 1- met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)

Figuur 6 Recente orthofoto (deel 1- met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)

3.3. GEPLANDE WERKEN

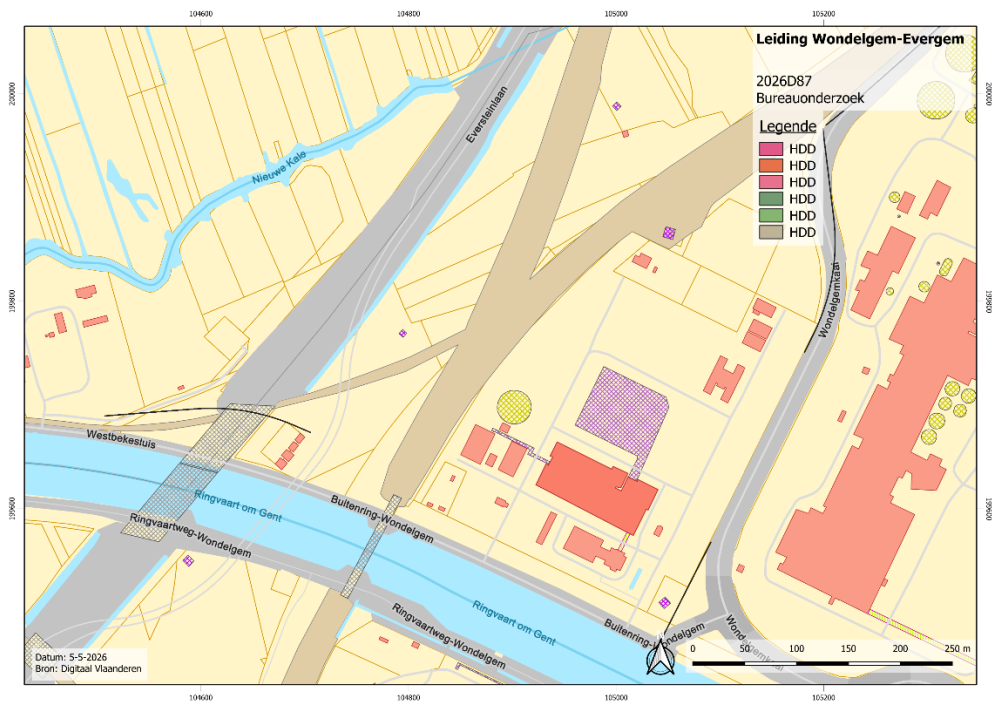
De opdrachtgever vraagt een omgevingsvergunning met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen. Concreet gaat het om de aanleg van een persleiding van diameter Ø315mm tussen RWZI Evergem (in beheer van Aquafin) en KRONOS Europe te bewerkstelligen om zodoende het effluent daarheen gepompt te krijgen. Het tracé start aan RWZI Evergem en eindigt aan KRONOS Europe, waarbij het volledig de openbare weg volgt van het RWZI tot aan het bedrijfsterrein. Het tracé loopt van Buitenring Wondelgem via de Wondelgemkaai langs de Langerbruggekaai tot aan de KRONOS-site.

Volgende bodemingrepen worden hierbij ingepland:

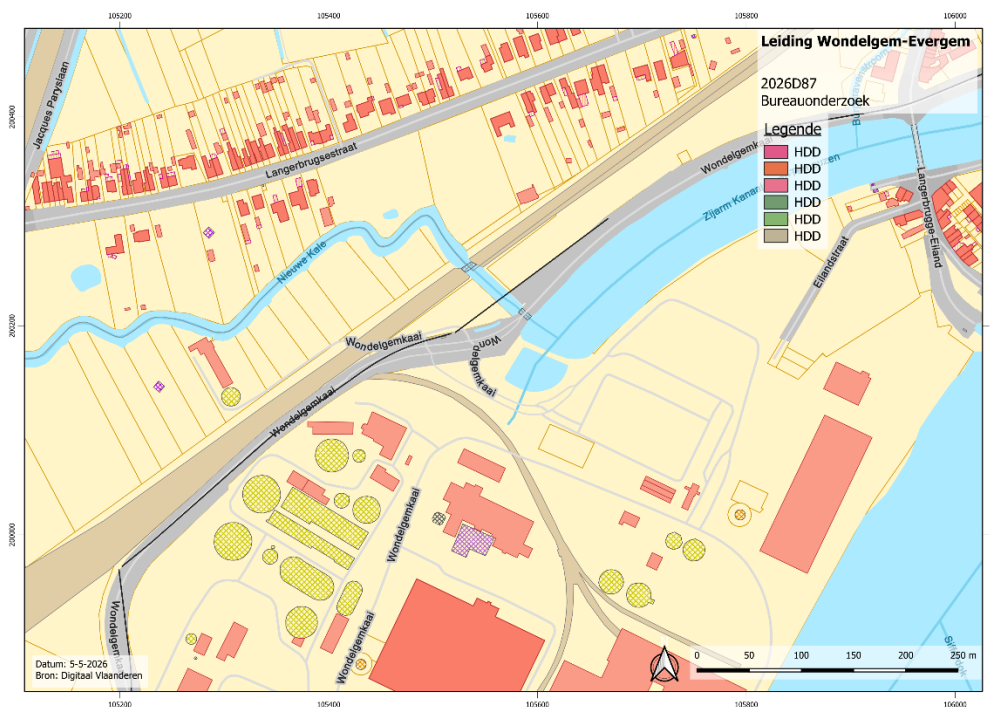
- Aanlag leiding via gestuurde boring met een diameter van 0,5m over een lengte van 2240m.
- Aanleg van een leiding via een opensleuf met een breedte van 1,2m en een lengte van 1632m.

- De bouw van een waterzuiveringsgebouw en enkele buffertanks over een oppervlakte van 300m² aan de westelijke zijde van het plangebied. Hiertoe wordt een algemene funderingsplaat voorzien (-50cm) en funderingssleuven tot op vorstvrije diepte (-1m).

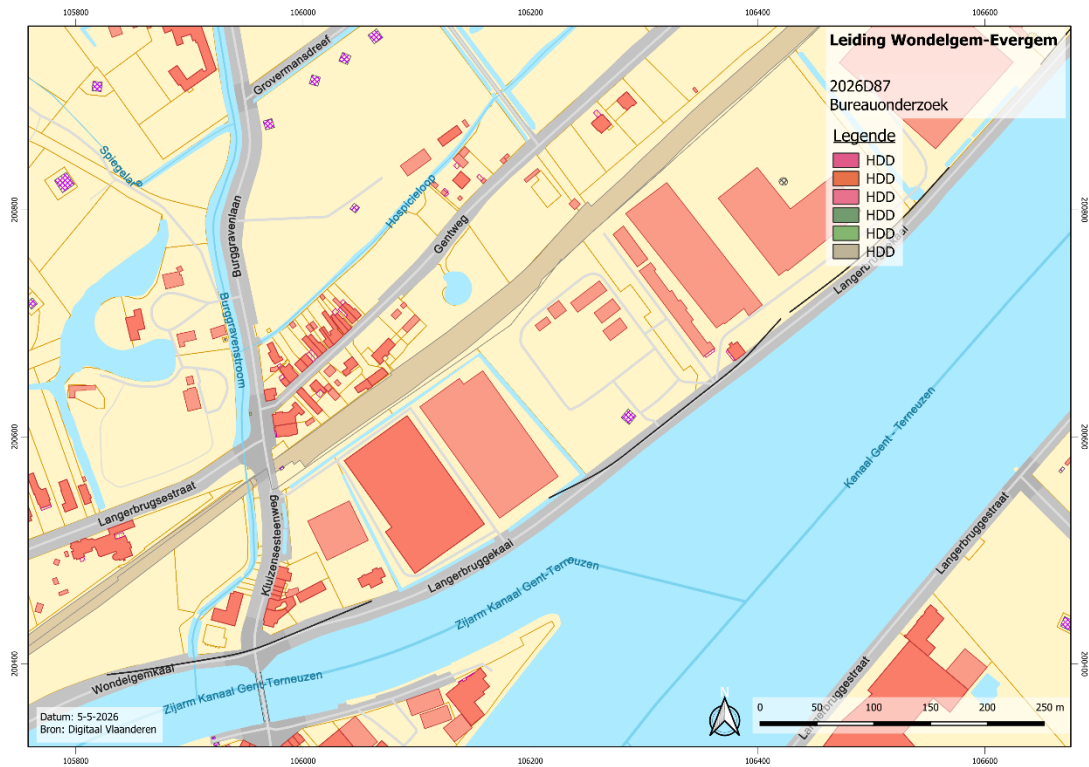
Onderstaande kaarten geven een overzicht welke leidingen via een gestuurde boring worden aangelegd en welke via een open sleuf.

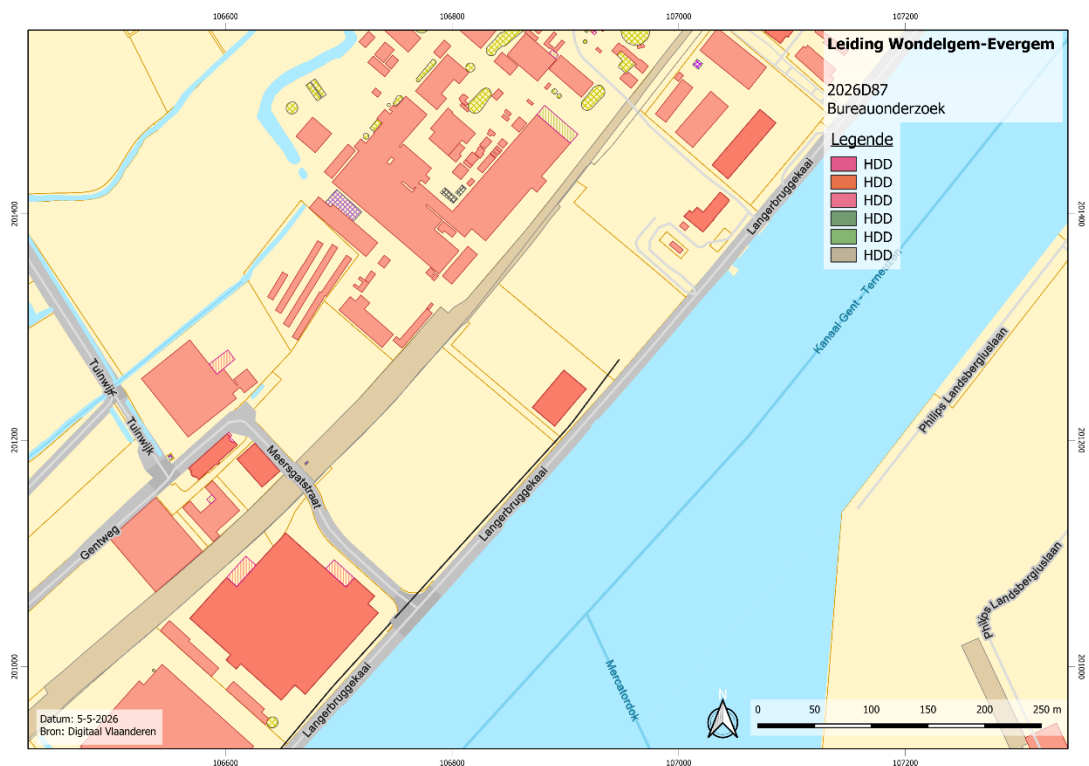
Figuur 7 Gestuurde boring deel 1. (bron: geopunt)

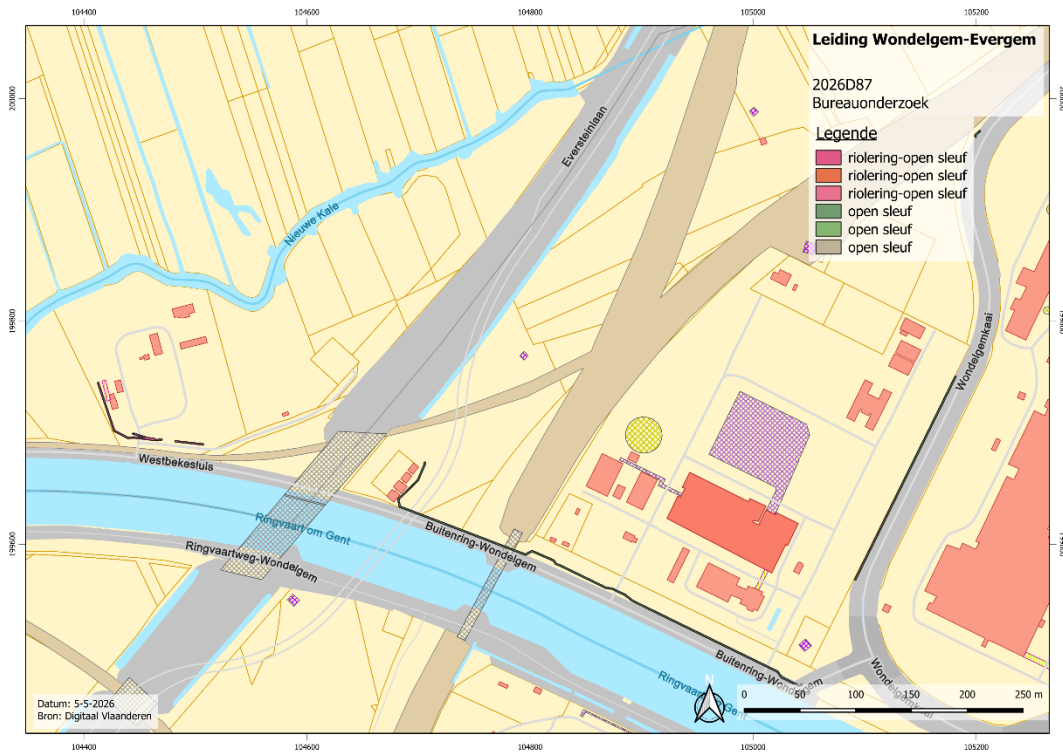
Figuur 8 Gestuurde boring deel 2. (bron: geopunt)

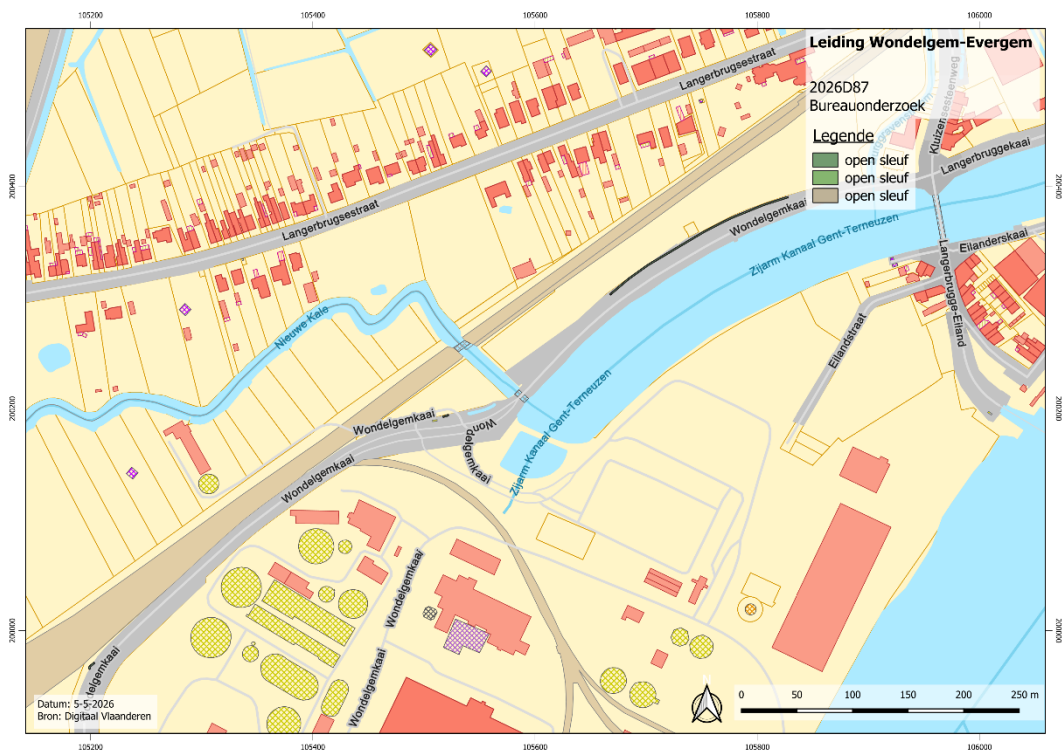
Figuur 9 Gestuurde boring deel 3. (bron: geopunt)

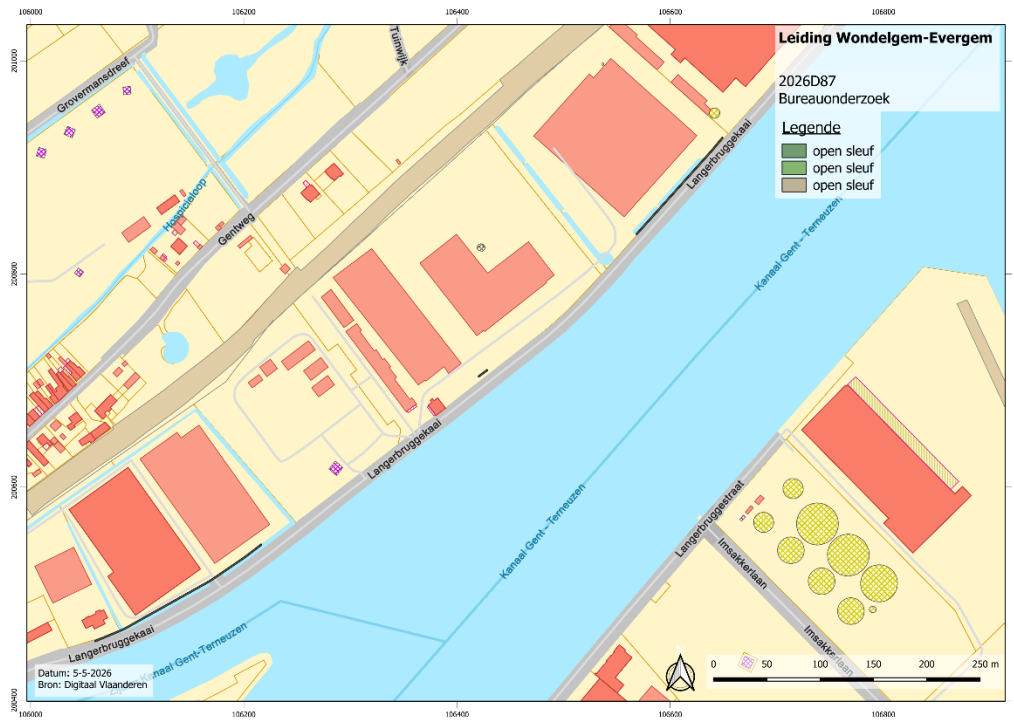
Figuur 10 Gestuurde boring deel 4. (bron: geopunt)

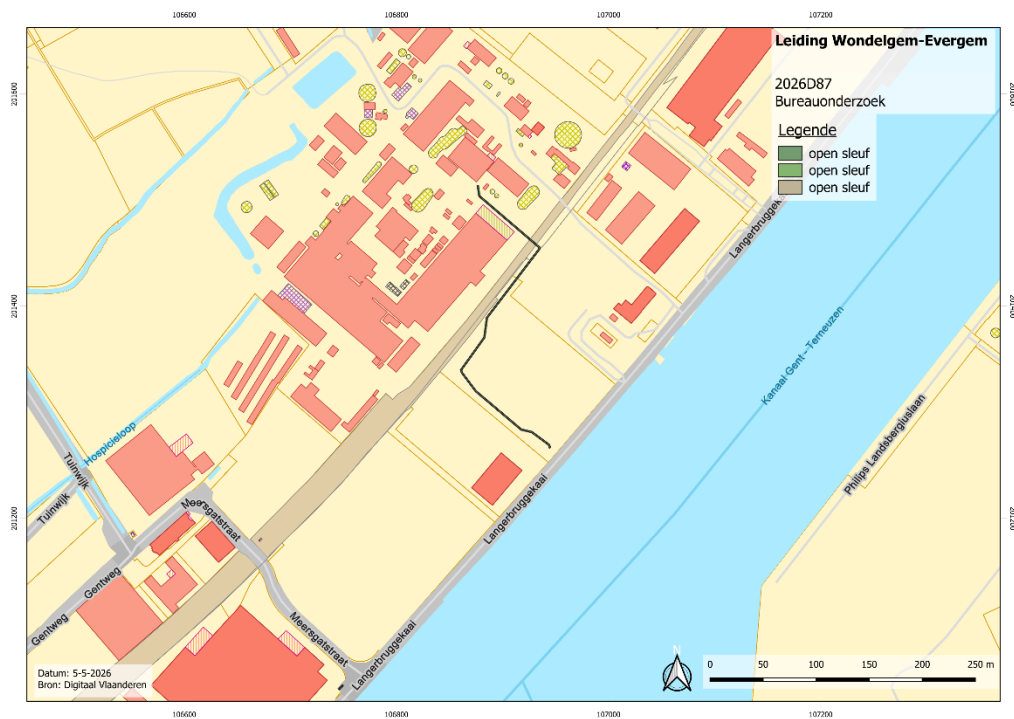
Figuur 11 Open sleuf deel 1. (bron: geopunt)

Figuur 12 Open sleuf deel 2. (bron: geopunt)

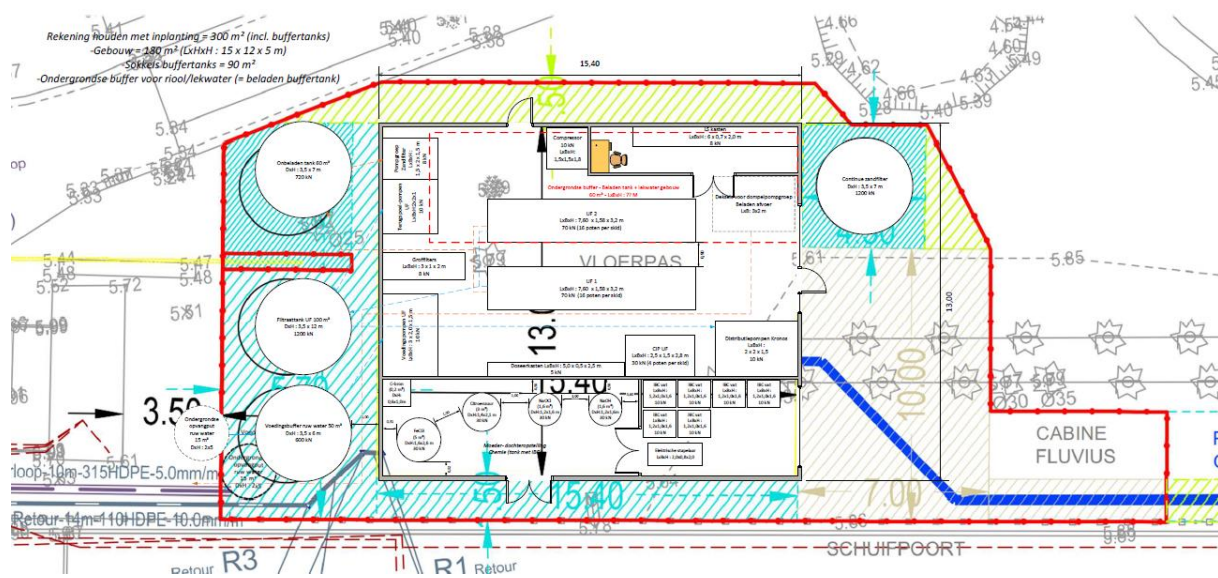

Figuur 13 Open sleuf deel 3. (bron: geopunt)

Figuur 14 Open sleuf deel 4. (bron: geopunt)

Table 1 Demographic characteristics of study population

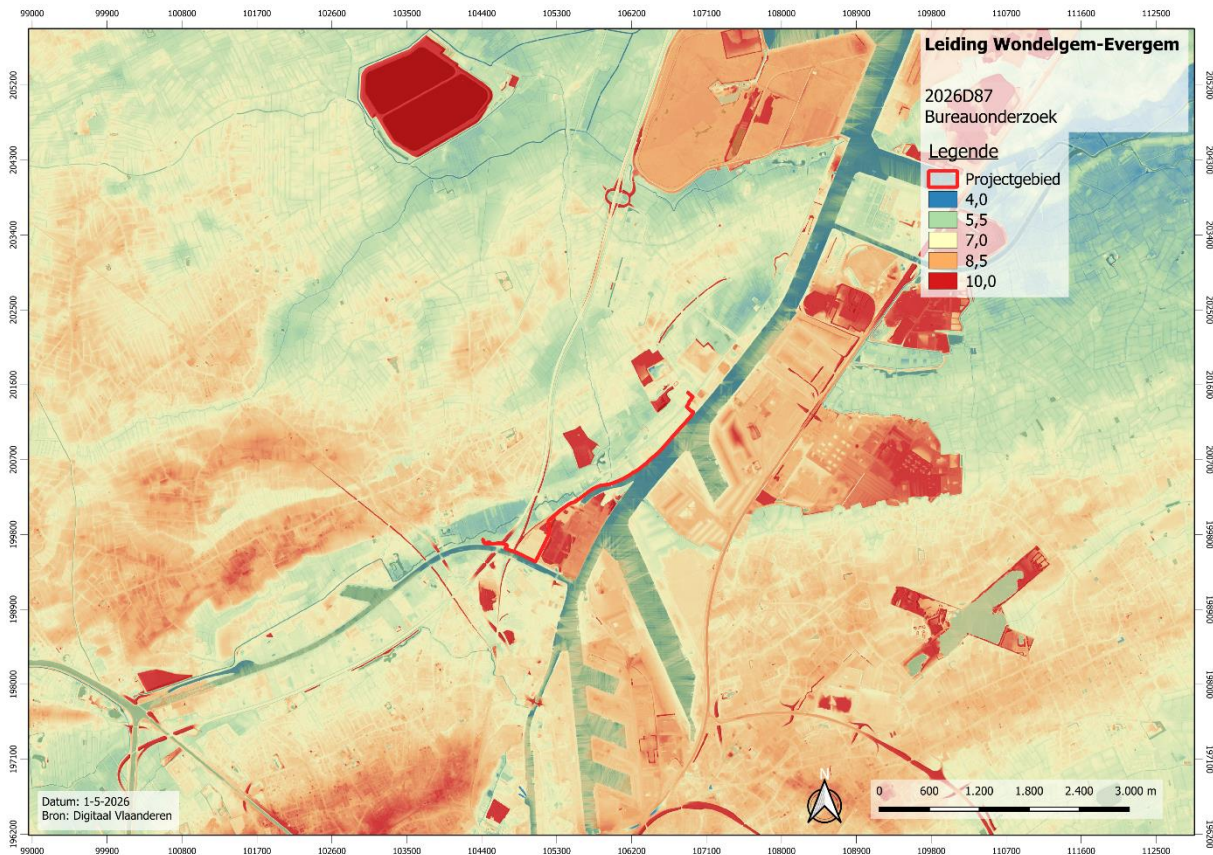
4. ASSESSMENTRAPPORT

4.1. LANDSCHAPPELIJK SITUERING

De Vlaamse Vallei vormt een lage zandige vlakte met een gemiddelde topografische ligging lager dan 10 m TAW. Deze zandige vlakte helt licht af in noordelijke richting. De Vlaamse Vallei en haar vertakkingen vormen een complex van deels bedolven pleistocene thalwegen die in opeenvolgende fases tot diep in het substraat ingesneden werden en tussendoor met afzettingen opgevuld werden. De dikte van het pakket kan op sommige plaatsen meer dan 25 meter bedragen. Het huidige oppervlak valt samen met de top van de laatste fluvioperiglaciale Weichseliaanafzettingen. Op het eind van het Weichseliaan en doorheen het Holocene werd dit oppervlak ingesneden door de rivieren en tot laagterras in reliëf gesteld. Het jong alluvium heeft deze vroeg-holocene dalen gedeeltelijk opgevuld. De holocene alluviale valleien vertonen een sterk meanderend karakter in tegenstelling tot de oudere vlechtende rivierpatronen. Het meanderend verloop van de holocene Schelde en Leie heeft een topografische ligging van gemiddeld 6 m TAW. In de bochten of oeverwalafzettingen treft men een sikkelvormige afwisseling of opeenvolging van zandige ruggen en kleiige kommen aan.

In de Vlaamse Vallei komt op het laagterras een microreliëf voor dat vooral bij de afzetting van de eolische dekzanden en boreale stuifzanden gevormd is, maar ook elementen omvat die van de verwilderde fluvioperiglaciale, pre-holocene dalbodem overgeërfd zijn (zoals bijvoorbeeld donken). De dekzandruggen kwamen tot ontwikkeling in het laat-Pleniglaciaal (76.000-14.640 jaar geleden) in een koude en droge periode, waarbij de wind door de beperkte vegetatie vat kreeg op het zandoppervlak. Alle voornoemde morfologisch eenheden kunnen verschillende meters boven het reliëf uitsteken. De topografische ligging van de Vlaamse Vallei weerspiegelt soms ook de aanwezigheid van bedolven Tertiaire Getuigenheuvels.

Specifiek ligt het plangebied ter hoogte van lager gelegen gronden, binnen de vallei van de Nieuwe Kale. Deze rivier loopt net ten noorden van ons plangebied.

Figuur 17 Digitaal Hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied. (Bron: Informatie Vlaanderen)

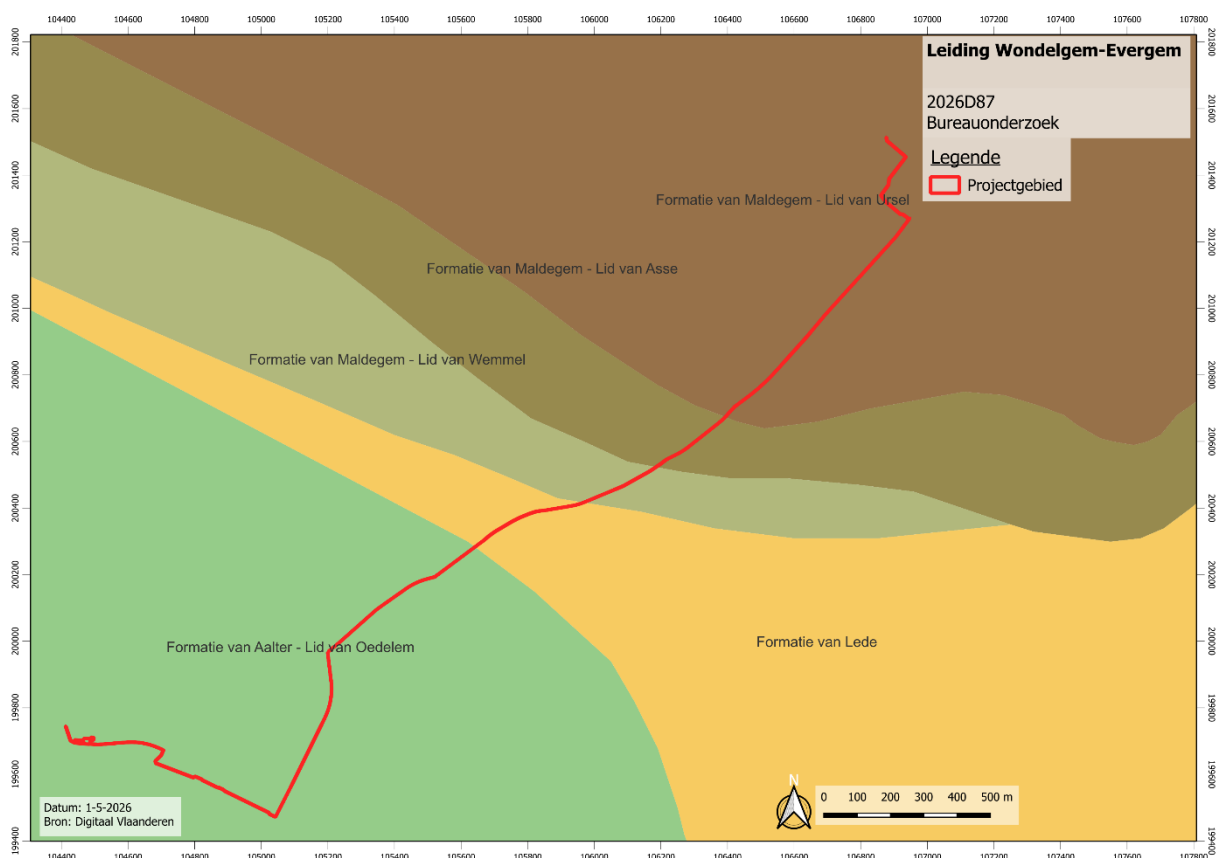
4.2. GEOLOGISCHE SITUERING

Het Tertiair is (was) een geologisch tijdvak dat de periodes Paleogeen (66,0-23,03Ma) en Neogeen (23,03-2,58Ma) omvat. Het is al enige tijd geen officieel erkend onderdeel meer van de chronostratigrafie zoals deze wordt vastgesteld door de *International Commission on Stratigraphy*. De benaming wordt echter nog veelvuldig gebruikt en zal ook hier worden toegepast.⁴ Het projectgebied is gelegen ter hoogte van het Lid van Moen. eze formatie bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingsmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingsmilieu). Ons projectgebied doorkruist vijf tertiaire formaties. Van het westen naar het oosten zijn dit:

- Formatie van Aalter-Lid van Oedelem: donkergrijs tot bleekgrijs zeer fijn zand, kleiige eenheden, kalkzandsteenbanken, kalkhoudend, schelpen (soms zeer veel) o.a. *Cardita*, *Turritella*, *Venericardia planicost*.

⁴ <http://www.stratigraphy.org/index.php/ics-chart-timescale> ICS, 2017

- Formatie van Lede: lichtgrijs fijn zand, soms kalksteenbanken, kalkhoudend, fossilhoudend (*Nummulites variolarius*), soms glauconiethoudend, basisgrind.
- Formatie van Maldegem-Lid van Wemmel: grijs tot groen fijn zand, kleihoudend, glauconiethoudend, basisgordel met *Nummulites wemmelensis*.
- Formatie van Maldegem-Lid van Asse: groengrijze klei, zandhoudend, sterk glauconiethoudend, plaatselijk grof glauconietzand ('bande noir').
- Formatie van Maldegem-Lid van Ursel: grijsblauwe tot blauwe klei, wanneer Lid van Asse niet afzonderlijk gekarteerd is deze inbegrepen in het Lid van Ursel

Figuur 18 Tertiair geologische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)

Het Tertiair (of liever het Neogeen) wordt gevolgd door de jongste periode in de aardgeschiedenis: het Quartair. Deze periode vangt dus 2.58 miljoen jaar geleden aan en is onderverdeeld in twee tijdvakken: het Pleistoceen en het Holoceen.

Het Pleistoceen (2.58Ma- 11.7ka) wordt gekenmerkt door grote schommelingen in het klimaat. De (vaak relatief lange) tijden waarin een koud klimaat bestond worden ijstijden (glacialen) genoemd. Tijden waarin het klimaat meer op dat van nu leek worden aangeduid met de term tussenijstijden

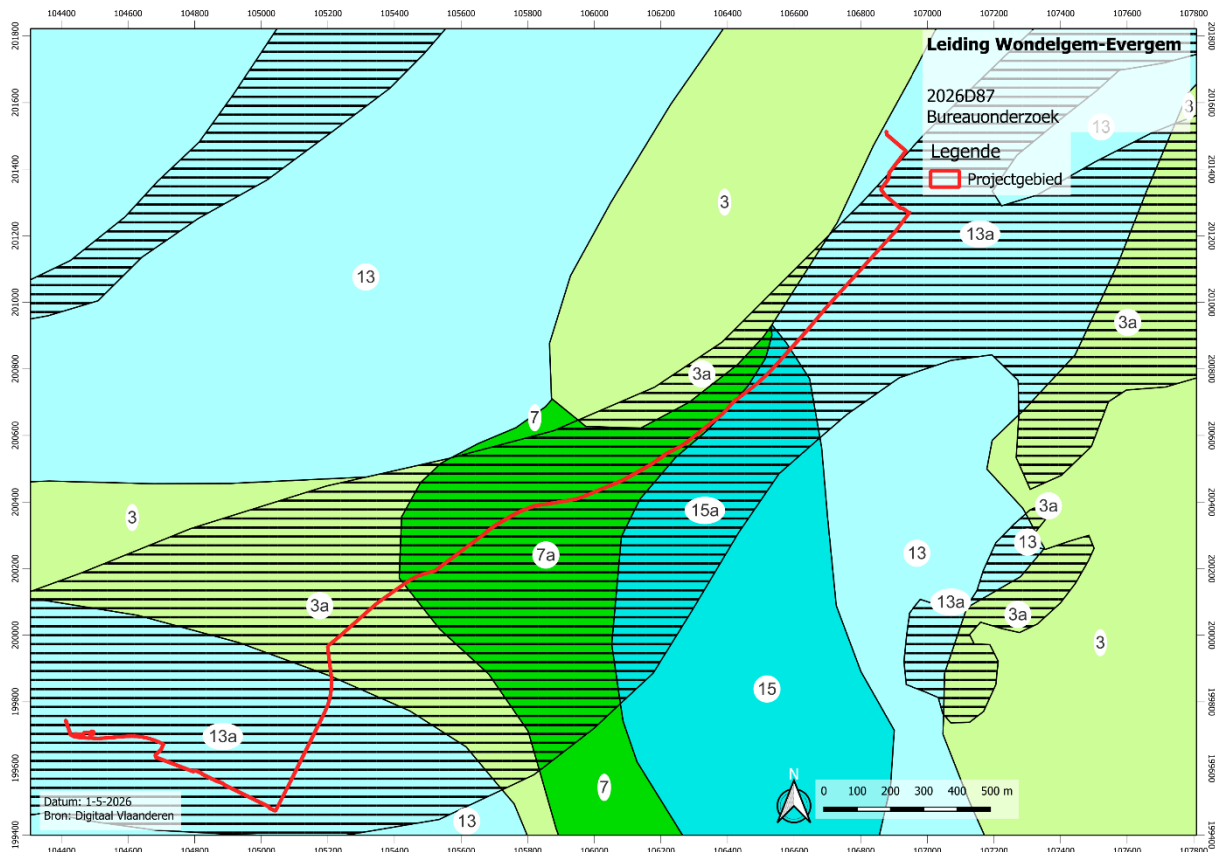
(interglacialen) aangeduid. Deze grote klimaatschommelingen hadden grote gevolgen en de resultaten daarvan zijn vandaag de dag nog op veel plekken in het landschap te herkennen. Het jongste tijdvak is (vooralsnog) het Holoceen (11.7ka – heden). Dit tijdvak is gekenmerkt door een redelijk warm klimaat en is daarom ook geclassificeerd als een interglaciaal. Met name in het laatste deel van dit tijdvak is de invloed van de mens op de aarde sterk toegenomen, wat voor de geologie grote gevolgen heeft.⁵ De sedimenten van Quartaire ouderdom worden op grote schaal aan het oppervlak aangetroffen en zijn weergegeven op de Quartairgeologische kaart volgens het principe van profieltypekartering. Daarbij worden lithologie, genese en (chrono-) stratigrafie aangehouden als de belangrijkste kenmerken waar gronden op worden ingedeeld. De dikte van de Quartaire afzettingen varieert sterk in Vlaanderen, van minder dan een meter tot circa 30 meter.⁶

Het projectgebied doorkruist verschillende quartaire afzettingen:

- 13a: Holocene en/of Tardiglaciale fluviatiele afzettingen (a) bovenop de Pleistocene sequentie.
- 3a: Holocene en/of Tardiglaciale fluviatiele afzettingen (a) bovenop de Pleistocene sequentie.
- 7a: Holocene en/of Tardiglaciale fluviatiele afzettingen (a) bovenop de Pleistocene sequentie.
- 15a: Holocene en/of Tardiglaciale fluviatiele afzettingen (a) bovenop de Pleistocene sequentie.
- 13: Geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie.

⁵ <http://www.stratigraphy.org/index.php/ics-chart-timescale> ICS, 2017

⁶ <https://www.dov.vlaanderen.be/page/quartairgeologische-kaart-150000> DOV, 2019

Figuur 19 Quartair geologische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)

4.3. BODEMKUNDIGE SITUERING

Binnen het plangebied worden drie bodemkundige eenheden gekarteerd:

- **OB**: bebouwde gronden: het overgrote deel van het plangebied.
- In het westen: **Lep**: natte zandleembodem zonder profiel; **Pdc**: matig natte lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont; **Sdh**: matig natte lemige zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont; **Zcc(h)**: matig droge zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont; **OT**: vergraven gronden

4.4. HISTORISCHE SCHETS⁷

Gelegen in het centrale gedeelte van de Vlaamse Zandstreek, de zogenaamde Vlaamse Vallei. Vlak en matig opvallend microreliëf, bestaande uit afwisselend zwakke en droge ruggen en nattere depressies. Dicht wegenpatroon met landelijke bebouwing en gehuchten met lintbebouwing. Archeologisch onderzoek door luchtopnamen, veldprospectie en opgravingen wijzen op een oude bewoning. Grafmonumenten en sporen van voorhistorische en Romeinse nederzettingen werden teruggevonden. De oudste artefacten gevonden in westelijk Evergem op de hoger gelegen zandrug fangs de Kale dateren uit het Epipaleolithicum (circa 11.000-8000 voor Christus) en het Mesolithicum (circa 8000-4000 voor Christus). Tijdens luchtfotografische prospecties werden verscheidene grote circulaire structuren, vermoedelijk kringgreppels van afgevlakte grafheuvels, uit de bronstijd ontdekt.

7 [Evergem | Inventaris Onroerend Erfgoed](#) en [Wondelgem | Inventaris Onroerend Erfgoed](#)
(geraadpleegd op 30/04/2026)

Vrij recent werd in Vierlinden een Gallo-Romeinse nederzetting uit de eerste helft van de eerste eeuw tot de derde eeuw opgegraven.

De Durme-Kale, in de middeleeuwen de zuidelijke grens van de gemeente met Wondelgem, was van groot belang voor het ontstaan van Evergem: de oudste bewoningskern is te situeren op de zandige kouter ten noorden van de Kale-Durmevallei. Het deel van Langerbrugge tot Rodenhuize werd in 1547 reeds opgenomen in de bedding van de Sasse Vaart, later het Kanaal Gent-Terneuzen, terwijl het zuidelijk deel grotendeels verdween bij het graven van de Ringvaart rond Gent. Van de Burggravenstroom, oorspronkelijk een verlenging van de Gentse Schipgracht en via Evergem en Kluizen vermoedelijk leidend naar Biervliet, bleef sinds de eerste helft van de 16de eeuw enkel het tracé Langerbrugge-Ertvelde behouden.

Evergem wordt vermeld in de oorkonde van 966 waarbij koning Lotharius op verzoek van de abt, de Sint-Baafsabdij in haar rechten bevestigde en haar binnen zijn rijk gelegen bezittingen worden opgesomd. Etymologie verwijst naar Frankische nederzetting (woonplaats van Ever). Evergem maakte deel uit van het Merovingische kroondomein, de fiscus Marca, in de 10de eeuw horend tot de Sint-Baafsabdij. Na de invallen van de Noormannen werden de heren van Dendermonde als voogden van Evergem aangesteld in het oude Sint-Baafsdomein. Het gebied ten noordoosten, tussen het dorpscentrum en Doornzele, bleef onder de rechtstreekse controle van de abdij staan. Het domein van de voogden van Evergem strekte zich uit ten westen (Belzele), en kwam reeds tot stand in de 10de eeuw, de ontginning vond vermoedelijk plaats in de 11de eeuw. De heren van Dendermonde bouwden nabij de kerk hun burcht (thans gemeentehuis, kasteel zogenaamd Huis Ter Burcht). Circa midden 12de eeuw deelden zij hun macht als heren van Evergem met de heren van Gavere. Raas van Gavere liet een versterkte burcht bouwen nabij de Kale (thans zogenaamd "Molenschip").

De tweede ontginningsfase vanaf 1189, is te situeren in Wippelgem/ Kerkbrugge. Een derde ontginningsfase gebeurde circa 1215 met toestemming van gravin Johanna van Constantinopel door de Sint-Baafsabdij. Vanaf de 13de eeuw, door de toenemende centralisatie van de grafelijke macht, kreeg de Sint-Baafsabdij het grootste deel van haar domein terug in harden. Enkel Doornzele en Belzele bleven respectievelijk in handen van de graaf en de heren van Gavere. Bestuurlijk en fiscaal behoorde Evergem tot de kasselrij van de Oudburg van Gent.

Evergem kende vanouds verschillende andere heerlijkheden en bewoningskernen: Wippelgem, Kerkbrugge, Doornzele, Langerbrugge, Belzele. In één van de oudste wijken van de gemeente, Doornzele, eveneens vermeld in 966, vestigde zich in het eerste kwart van de 13de eeuw een groep Benedictinessen van de abdij van Gistel. Enkele jaren nadien vormden zij reeds een zelfstandige religieuze gemeenschap. In 1234 is er sprake van een abdij en kort daarop werd de stichting Aurea Cella een abdij van cisterciënzerinnen. De abdij had haar voornaamste bezittingen in de Vier

Ambachten en speelde een belangrijke rol in de landbouwontginning aldaar. Na plundering van de abdij door de Gentse Calvinisten in 1578 vluchtten de religieuzen naar hun refugehuis in Gent. Doornzele Dries vormt vandaag nog een mooie grote dries.

Langerbrugge, zogenaamd naar de gelijknamige brug, reeds vermeld in 1235 en door de Sint-Baafsabdij aangelegd als verbinding tussen haar twee belangrijke domeinen Sloten en Marca. Gelegen aan de samenvloeiing van de Sasse Vaart, gegraven in 1547, met de Kale en de Burggravenstroom.

Evergem werd zoals de meeste gemeenten rondom Gent geteisterd door opstanden en veldslagen in 1325, 1380, 1452, 1488, onder Karel V en tijdens de Tachtigjarige oorlog (1568-1648). Ook tijdens de Franse veroveringstochten (1658- 1715) werd Evergem sterk getroffen.

De parochie maakte voor 1559 deel uit van het bisdom Doornik en nadien van het bisdom Gent, dekenij Evergem. De kerk, afhankelijk van de Sint-Baafsabdij, werd reeds vermeld in 966. Verschillende bewoningskernen of wijken werden in de 19de eeuw en begin 20ste eeuw tot zelfstandige parochie verheven: Belzele, Doornzele, Langerbrugge/Kerkbrugge en Wippelgem.

Twee spoorlijnen doorkruisen de gemeente: de lijn Gent-Eeklo (1861) en de lijn Gent-Terneuzen (1865).

Vanaf de 19de eeuw kwamen belangrijke industriële vestigingen tot stand in het gedeelte van Langerbrugge op de linker oever van het Kanaal Gent-Terneuzen, onder meer de houtzagerij Van Hoorebeke en de Centrales Electriques des Flandres, in 1913 gebouwd door E. Dhucque. In 1927 werd dit gebied ingelijfd bij Gent en vormt de spoorlijn Gent-Terneuzen (geopend in 1865) de nieuwe gemeentegrens.

Een tweede industrieterrein ontstond door het graven van de Ringvaart rond Gent en het verleggen van de bedding van de Kale iets meer noordwaarts met een sluizencomplex te Westbeke, even voor de samenvloeiing met de Brugse Vaart.

Wondelgem

Vroeger zogenaamd "Gundinglehem", Germaans toponiem opklimmend tot de Merovingische periode (6de-7de eeuw), voor het eerst vermeld in een charter van 966 tot 967. Het voormalige Wondelgem (benaming uit de 13de of 14de eeuw) was een Merovingisch kroondomein zogenaamd "Marka" dat naast het "Vroonstalle", het centrum met koninklijke hoeve, het huidige Wondelgem, eveneens het oude Wondelgem (gebied rond het huidige Edmond Van Beverenplein, Gent), gelegen binnen het Vrije van Gent, besloeg. Beide delen werden gescheiden door de Rietgracht.

Wettelijk en rechterlijk deel uitmakend van het graafschap Evergem. Vormde een der bezittingen van de Sint-Baafsabdij, waarvan het graafschap Evergem een latere voortzetting was. Na de opheffing van de abdij vermoedelijk overgegaan op het bisdom. De eerste bidplaats werd gesticht in de 12de

eeuw op de hoek met de Maasstraat en de Anjelierstraat te Gent, op de plaats van de huidige watertoren (van circa 1950); in 1200 verheven tot zelfstandige parochiekerk, toegewijd aan de Heilige Catharina. Gesloopt in 1579. In de jaren 1680 werd zij verplaatst naar de Vroonstalledries, in vroegere eeuwen het centrum van het koninklijk domein Marka.

Onder het Franse bewind werden de nieuwe gemeentegrenzen vastgelegd en werd Wondelgem van het Vrije Gent definitief bij de stad gehecht. Door zijn gunstige ligging dicht bij de stad Gent, lange tijd bekend om zijn buitenverblijven en luthoven met voornamelijk landelijk karakter. Vanaf eind 19de eeuw toename van arbeidende bevolking als gevolg van de uitbouw van de Gentse haven en industrie in de kanaalzone, een gedeelte van het grondgebied Wondelgem wordt in 1885-86, 1900 en in 1920 door de stad Gent aangeworven voor verdere expansie van de haven.

Thans voornamelijk woongemeente voor pendelaars en arbeiders tewerkgesteld in de metaalconstructie, bouwmaterialen, confectie en een katoenspinnerij, deels gevestigd op een nieuw industrieterrein aan de Ringvaart (noordelijk deel van de gemeente) en aan het kanaal. Laatste decennium belangrijke uitbreiding van villabebouwing en sociale woningen in nieuwe verkavelingen.

4.5. HISTORISCH KAARTMATERIAAL

De kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik werd opgesteld tussen 1771 en 1777 door de graaf de Ferraris. Het is een interessant document, omdat alle gebouwen ingemeten werden en ook de omgeving werd vrij waarheidsgetrouw opgetekend (rivieren, grachten, poelen, bossen, hagen, etc.). Er dient wel de kanttekening gemaakt te worden dat deze kaart vooral vanuit en militair standpunt opgetekend werd. De gebieden die in dat kader minder interessant waren, werden minder nauwkeurig ingemeten. Op deze kaart wordt het westelijke deel 1 hoofdzakelijk gekarteerd ter hoogte van de natte gronden van het alluvium van de Kale (Caele). Een deel ten zuiden bevindt zich ter hoogte van akkerland met houtkanten. In het oosten van deel 1 doorkruist het plangebied het gehucht Langerbrugge. Op het tweede deel van de kaart volgt het plangebied de loop van de Sassevaart⁸ uit de 16de eeuw waarbij hoofdzakelijk akkerland en meer in het oosten nat weiland wordt doorkruist.

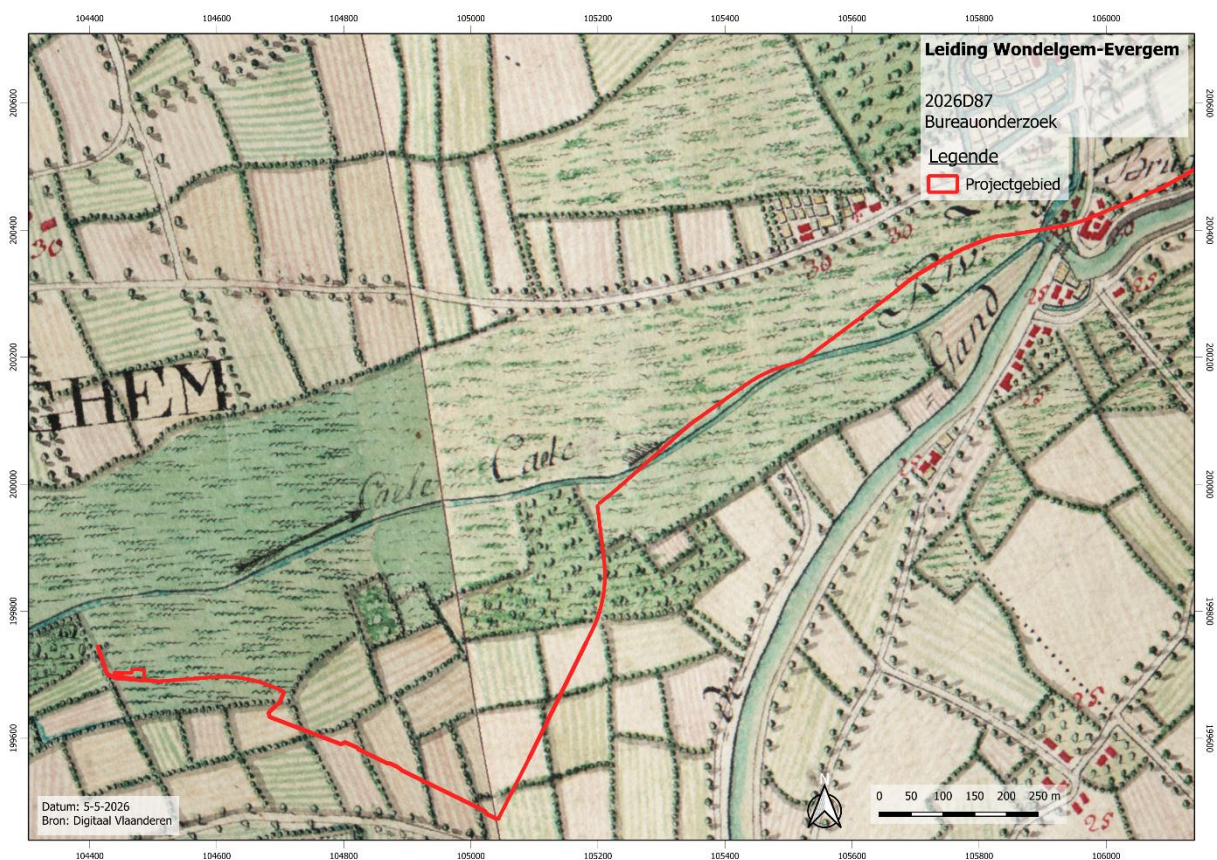
⁸ In 1547 was er een tweede poging met het graven van de Sassevaart die een drukke handelsroute werd. Maar in de zestiende eeuw betekenden de Godsdienstoorlogen het einde van de scheepvaart op de Sassevaart omdat de Westerschelde en alle daarop aansluitende waterwegen gesloten werden voor alle verkeer (bron: [Geschiedenis van de Gentse Kanaaldorpen en -zone | Stad Gent](#))

De kadastrale kaarten die tot de Atlas der Buurtwegen werden opgemaakt tussen 1843 en 1845 naar aanleiding van de uitvoering van een wet uit 1841. De bedoeling was een inventaris te maken van alle kleine wegen met openbaar karakter. Op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) wordt geen bebouwing afgebeeld binnen het plangebied, enkel perceelsgrenzen.

De Popp-kaart is sterk gelijkaardig aan de Atlas der Buurtwegen. De kaart Vandermaelen toont geen bijkomende info.

In de 19de eeuw wordt er gestart met het graven van het Kanaal Gent-Terneuzen⁹. De Ringvaart¹⁰ wordt aangelegd in de tweede helft 20ste eeuw.

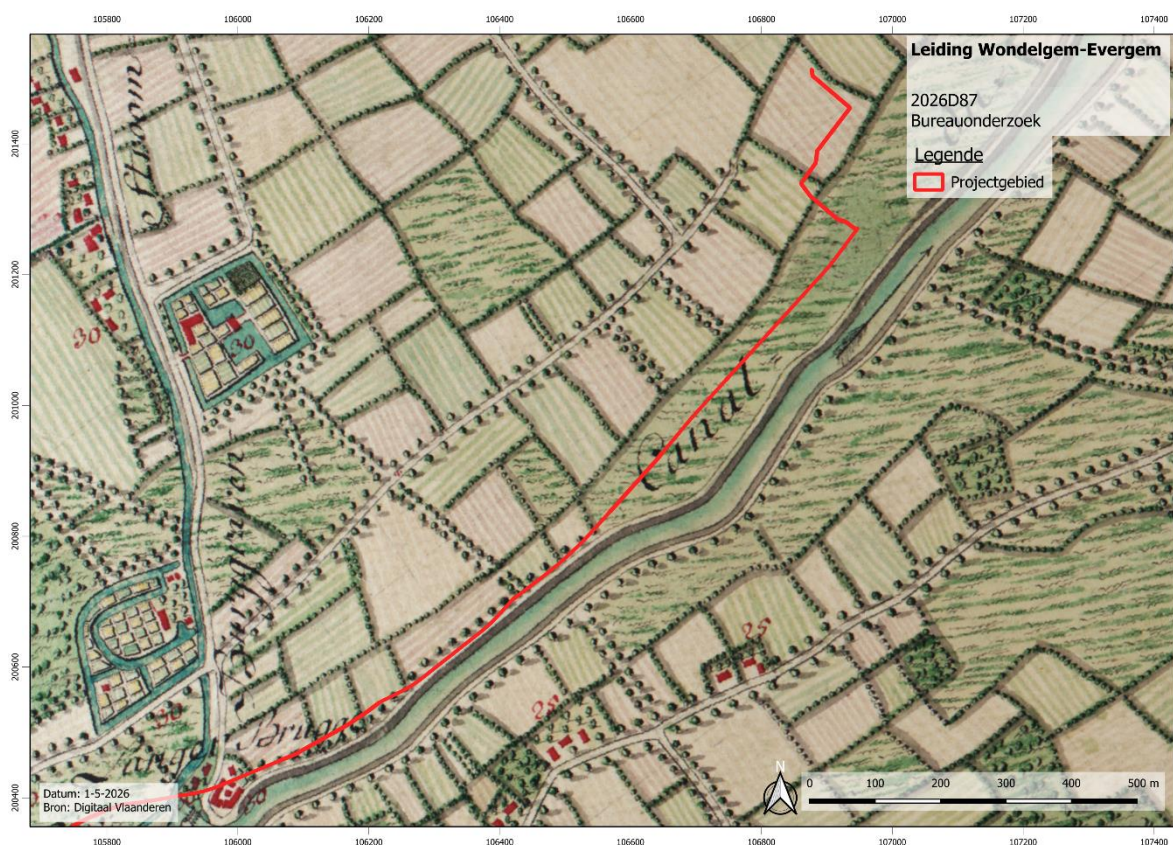
Op de orthofotosequentie zien we een geleidelijke toename van de industrie rondom het plangebied.

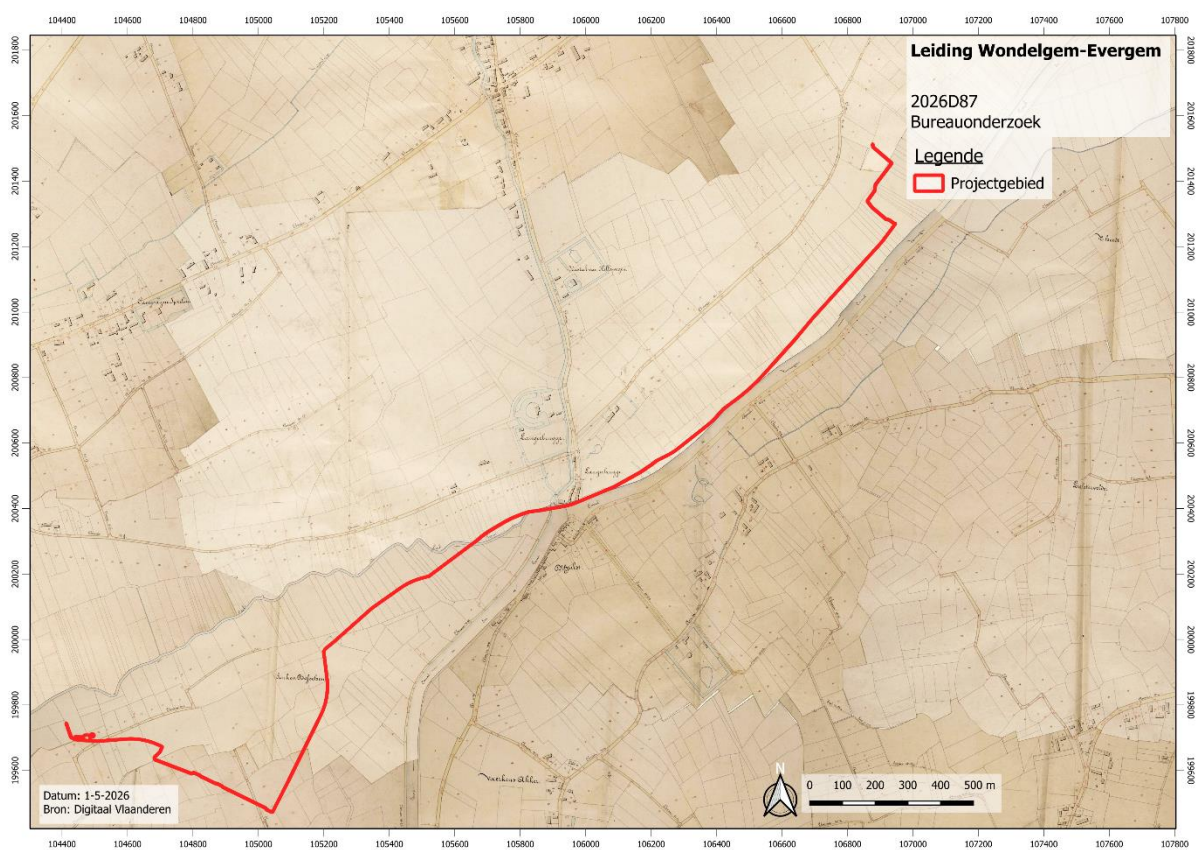
Figuur 21 Kaart van Ferraris (1777) deel 1 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)

⁹ [Kanaal Gent-Terneuzen - Wikipedia](#)

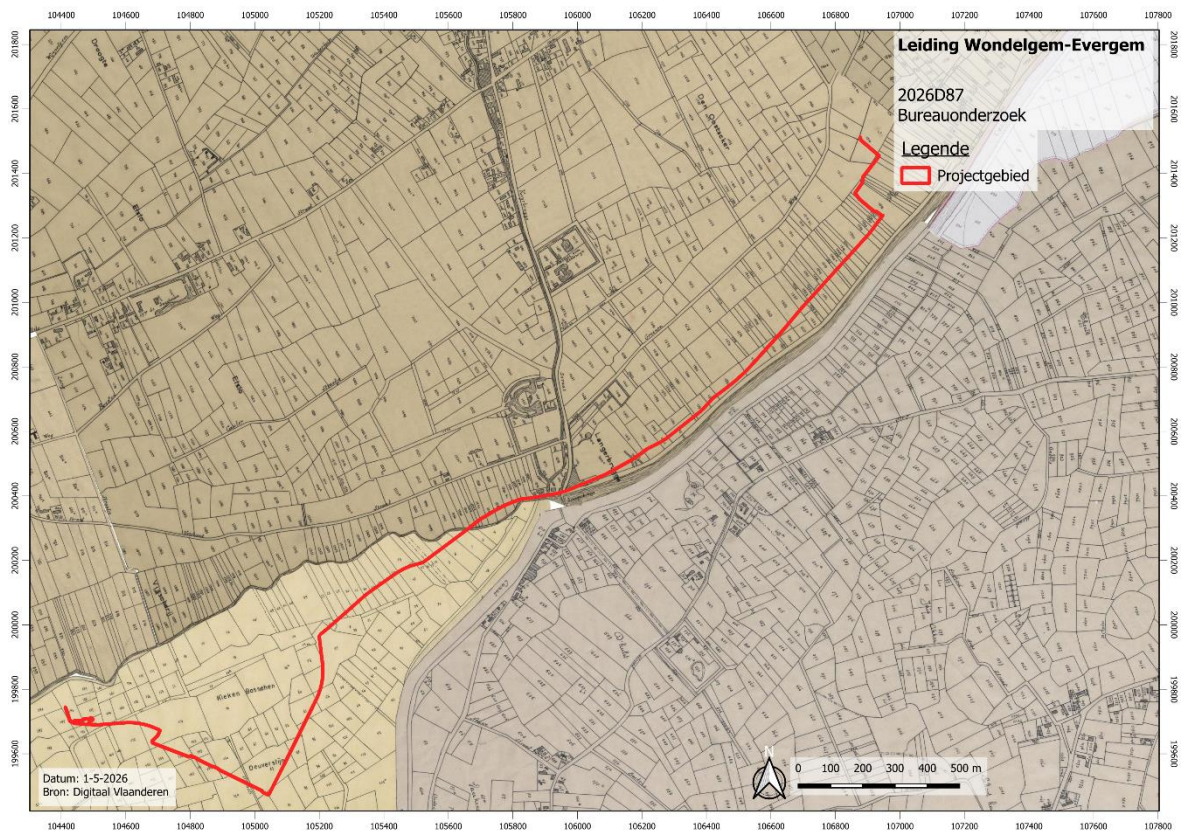
¹⁰ [Ringvaart \(Gent\) - Wikipedia](#)

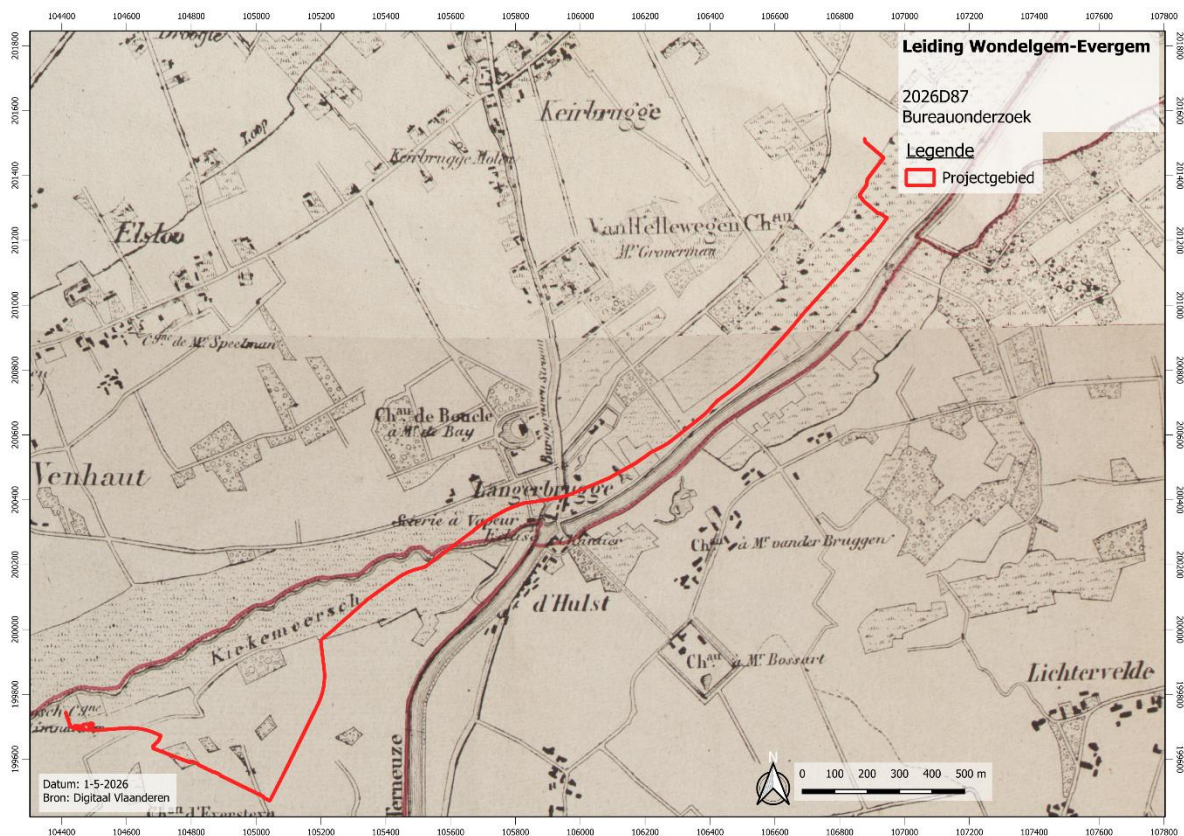
Figuur 22 Kaart van Ferraris (1777) deel 2 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)

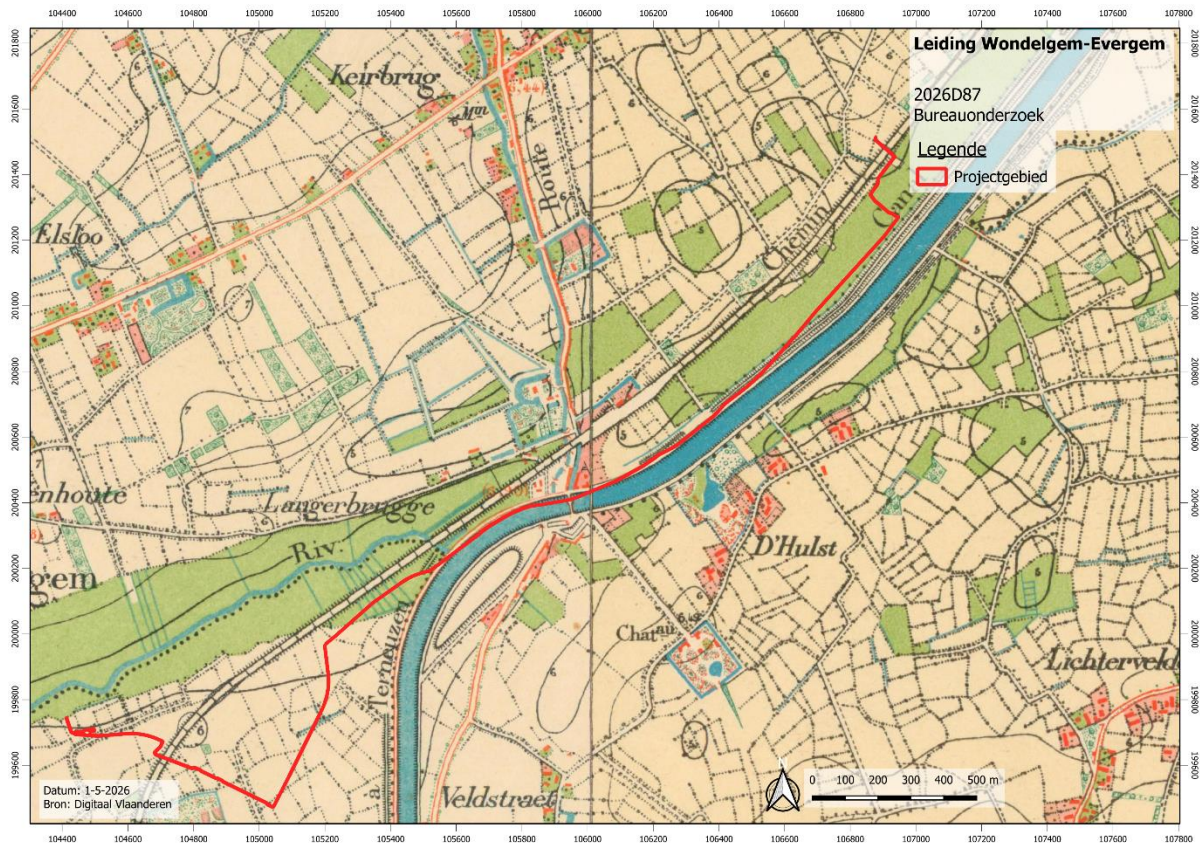
Figuur 23 Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt)

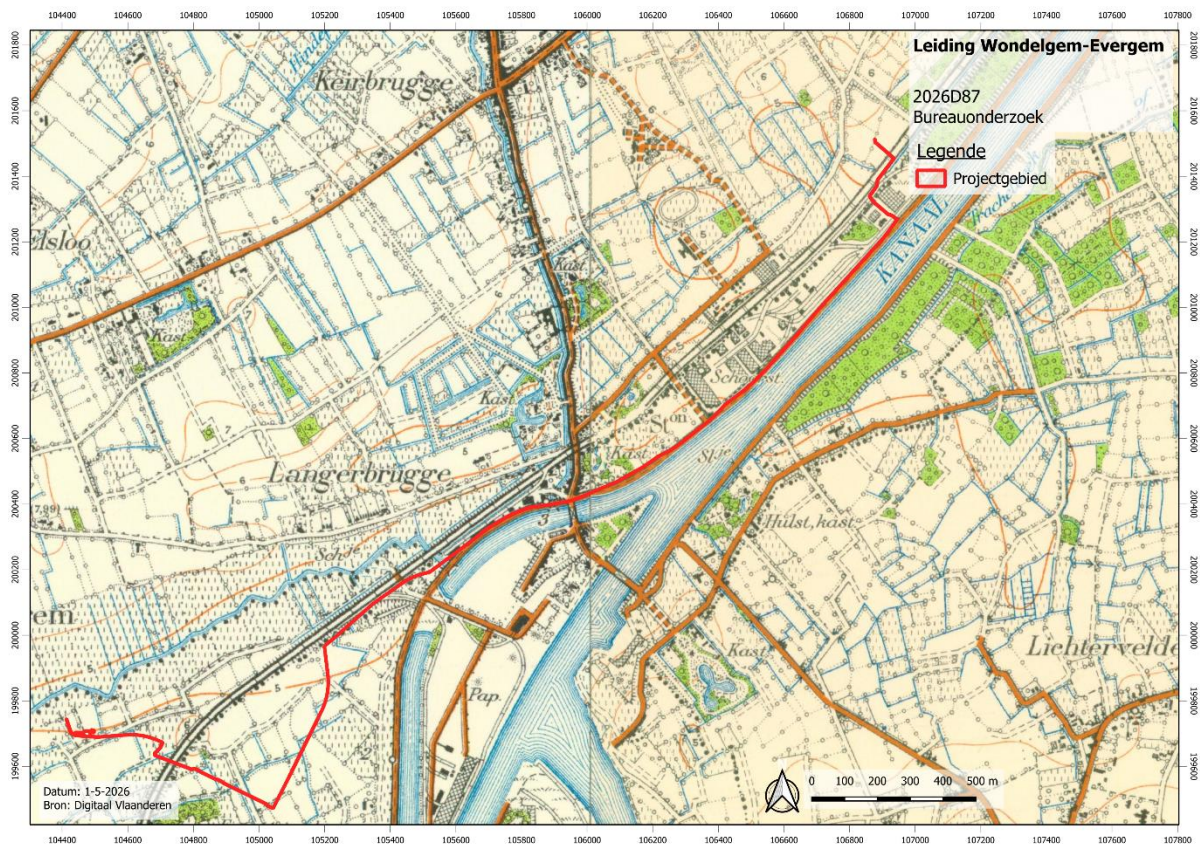
Figuur 24 Popp-kaart (1842-1879) met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)

Figuur 25 Kaart Vandermaelen (1846-1854) en projectie van het plangebied. (bron: geopunt)

Figuur 26 Topografische kaart uit 1873 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)

Figuur 27 Topografische kaart uit 1939 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)

Figuur 28 Topografische kaart uit 1969 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)

Figuur 29 Orthofoto uit 1971 deel 1 met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt)

Figuur 30 Orthofoto uit 1971 deel 2 met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt)

Figuur 31 Orthofoto uit 1979-1990 deel 1 met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt)

Figuur 32 Orthofoto uit 1979-1990 deel 2 met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt)

4.6. ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Nagenoeg het volledige plangebied valt binnen de vastgesteld zone „gebieden geen archeologie¹¹„. Enkel in het westen (500m) en het oosten (70m) valt het plangebied buiten deze GGA-zone. Rondom het plangebied werd al enkele malen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Archeologische sites met bewoningssporen bevinden zich noordelijk van het plangebied.

- Cai 983992¹²: naar aanleiding van stedenbouwkundige handelingen werden enkele vooronderzoeken uitgevoerd ten noorden van ons plangebied (R4). Het archeologisch booronderzoek, uitgevoerd in een grid van 5x6m, kon de aanwezigheid van een oeverwal of kronkelwaardrug niet bevestigen. Wellicht bevond het projectgebied zich net op de rand van de oeverwal. Er werden dan ook geen steentijdindicatoren aangetroffen. De proefsleuven brachten in hoofdzaak sporen van landindeling aan het licht. Greppels, grachten, een watervoerende structuur, een depositie en enkele kuilen zijn allen terug te voeren tot de late middeleeuwen/nieuwe tijd.
- Cai 972534¹³: Het kasteel heeft een tweeledige structuur met een opperhof en een neerhof met dubbele omgrachting. Dit is goed zichtbaar op historische kaarten en afbeeldingen en is zelfs vandaag de dag nog deels waarneembaar. Deze tweeledigheid duidt in vele gevallen op de aanwezigheid van een castrale motte of een nauw aansluitend kasteeltype zoals het rond kasteel. Aan de hand van diverse aanwijzingen kan er verondersteld worden dat het domein, met momenteel 17de-eeuws kasteeltje, het type rond kasteel als voorloper had. Deze types kwamen vanaf de 12de eeuw tot de 14de eeuw voor.
- Cai 983258¹⁴: Archeologisch vooronderzoek ter hoogte van Langerbrugge Gentweg – Tuinwijk. Een spoor dat de originele, gedempte Hospicebeek moet voorstellen. Sporen onder de akker langs de Tuinwijk beperken zich tot een [sub]recente perceelgracht, één greppel en enkele niet nader te identificeren kuilen.
- Cai 227081¹⁵: Het archeologisch onderzoek aan de Kerkbruggestraat te Evergem bracht sporen aan het licht die wijzen op bewoning in de directe omgeving van het plangebied gedurende de late middeleeuwen (14de -15de eeuw). Het gaat meer bepaald om grachten, greppels, een kuil en een poel, die op basis van het vondstmateriaal en stratigrafische

¹¹ [GGA | Archeologie | Stedenbouw | Onroerend Erfgoed](#)

¹² [J. Parysland \(R4\) | Inventaris Onroerend Erfgoed](#)

¹³ [Goed ten Boekel | Inventaris Onroerend Erfgoed](#)

¹⁴ [Langerbrugge Gentweg - Tuinwijk | Inventaris Onroerend Erfgoed](#)

¹⁵ [Kerkbruggestraat | Inventaris Onroerend Erfgoed](#)

relaties in dezelfde periode gedateerd kunnen worden. Hoewel geen gebouwplattegronden werden aangetroffen, wijst de relatief grote hoeveelheid vondstmateriaal, samen met de aanwezigheid van een diepe poel en een afvalkuil op de nabijheid van een bewoningssite. De kern van deze site bevindt zich vermoedelijk meer naar het zuiden of oosten. Metaalslakken en de relatief grote hoeveelheid metalen objecten, hoofdzakelijk ijzeren nagels, wijzen op de productie of bewerking van metalen op of in de directe omgeving van de site. Binnen de opgravingszone werden echter geen ovens aangetroffen die met een dergelijke activiteit verband houden. Een bulkstaal uit een kuil bevatte honderden verkoolde roggekorrels, alsook een haverkorrel en verschillende verkoolde onkruiden. Het staal toont aan dat rogge – een van de belangrijkste graangewassen in de middeleeuwen – en haver geconsumeerd werden op de site. Vermoedelijk werd rogge eveneens in de nabijheid van de site verbouwd. Op basis van het natuurwetenschappelijk onderzoek kan kuil S4 geïnterpreteerd worden als afvalkuil voor onder andere voedselafval. Het spoor bevatte daarnaast een relatief grote hoeveelheid aardewerk. Het vondstmateriaal bestaat hoofdzakelijk uit aardewerk. In totaal werden 678 aardewerkfragmenten aangetroffen, waarvan 493 fragmenten grijs aardewerk (72,7%), 160 fragmenten rood geglazuurd aardewerk (23,6%), 12 fragmenten lokaal hoogversierd aardewerk (1,8%), 2 fragmenten protosteengoed (0,3%) en 11 fragmenten steengoed (2 fragmenten Langerwehe en 9 fragmenten Raeren) (1,6%). Voornamelijk sporen 3 en 4 bevatten een grote hoeveelheid aardewerk, respectievelijk 353 en 192 fragmenten. Al het aardewerk kan in eenzelfde periode, namelijk de 14de -15de eeuw, geplaatst worden.

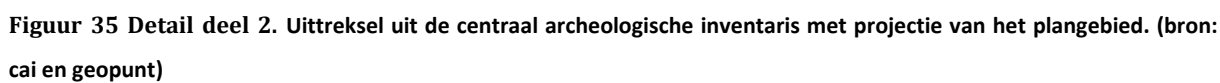
Leiding Wondelgem-Evergem

2026D87
Bureauonderzoek

Legende
Projectgebied

Datum: 5-5-2025
Bron: Digitaal Vlaanderen

Archeologienota Wondelgem-Evergem persleiding (2026D87)

5. SYNTHESE

5.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON

Het plangebied ligt binnen de Vlaamse Vallei. De Vlaamse Vallei vormt een lage zandige vlakte met een gemiddelde topografische ligging lager dan 10 m TAW. Deze zandige vlakte helt licht af in noordelijke richting. De bodemkundige kaart karteert het tracé als bebouwde gronden. Op historisch kaartmateriaal ligt het plangebied in de 18de eeuw ter hoogte van natte weilanden (alluvium Kale), akkerland en doorkruist het gehucht Langerbrugge. Ten zuiden van het tracé ligt de Sassevaart. Vanaf de 19de eeuw worden perceelgrenzen weergegeven en wordt het kanaal Gent-Terneuzen aangelegd. In de 20ste eeuw wordt de Ringvaart aangelegd en krijgen we een industrialisering van het plangebied. Op archeologisch vlak zijn er in de nabije omgeving geen archeologische sites gekend. Bewoningssporen zijn terug te vinden ten noorden van ons plangebied. Een belangrijk gegeven is de ligging van het plangebied binnen de zone 'gebieden geen archeologie'. Slechts 500m ten westen en 70m ten oosten van ons tracé bevindt zich buiten deze zone en kunnen als gebieden beschouwd worden waar potentieel archeologisch erfgoed aanwezig is. Echter deze gebieden bevinden zich ook binnen reeds geïndustrialiseerde zones waarbij reeds graafwerken werden uitgevoerd voor de bouw en aanleg van gebouwen en wegenissen. De kans is dus ook daar klein dat er nog enig archeologisch erfgoed bewaard is gebleven. Het archeologisch potentieel kan dus op basis van de gekende gegevens als laag bestempeld worden.

5.2. ONDERZOEKSVRAGEN

Zijn er archeologische of historische gegevens gekend?

Nagenoeg het volledige plangebied valt binnen de vastgesteld zone 'gebieden geen archeologie'. Enkel in het westen (500m) en het oosten (70m) valt het plangebied buiten deze GGA-zone. Rondom het plangebied werd al enkele malen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Archeologische sites met bewoningssporen bevinden zich noordelijk van het plangebied.

Op de Ferrariskaart (1777) wordt het westelijke deel 1 hoofdzakelijk gekarteerd ter hoogte van de natte gronden van het alluvium van de Kale (Caele). Een deel ten zuiden bevindt zich ter hoogte van akkerland met houtkanten. In het oosten van deel 1 doorkruist het plangebied het gehucht Langerbrugge. Op het tweede deel van de kaart volgt het plangebied de loop van de Sassevaart uit de 16de eeuw waarbij hoofdzakelijk akkerland en meer in het oosten nat weiland wordt doorkruist. Op

de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) wordt geen bebouwing afgebeeld binnen het plangebied, enkel perceelsgrenzen. De Popp-kaart is sterk gelijkaardig aan de Atlas der Buurtwegen. De kaart Vandermaelen toont geen bijkomende info. In de 19de eeuw wordt er gestart met het graven van het Kanaal Gent-Ternuezen. De Ringvaart wordt aangelegd in de tweede helft 20ste eeuw. Op de orthofotosequentie zien we een geleidelijke toename van de industrie rondom het plangebied.

Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Het plangebied ligt binnen en sterk geïndustrialiseerde zone. Factoren die de bodem reeds verstoorden zijn: aanleg/bouw wegenis, gebouwen, vaart, kanaal,

Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

/

Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De opdrachtgever vraagt een omgevingsvergunning met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen. Concreet gaat het om de aanleg van een nutsleiding. Het tracé loopt van Buitenring Wondelgem via de Wondelgemkaai langs de Langerbruggekaai tot aan de KRONOS-site.

Volgende bodemingrepen worden hierbij ingepland:

- Aanlag leiding via gestuurde boring met een diameter van 0,5m over een lengte van 2240m.
- Aanleg van een leiding via een opensleuf met een breedte van 1,2m en een lengte van 1632m.
- De bouw van een waterzuiveringsgebouw over een oppervlakte van 300m².

Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Zie programma van maatregelen

6. SYNTHESE

Aanleiding van onderstaand bureauonderzoek vormt een geplande omgevingsvergunningsaanvraag met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen ter hoogte van de gemeentes Evergem-Wondelgem (provincie Oost-Vlaanderen).

Het projectgebied bevindt ter hoogte van de gemeentes Evergem en Gent-Wondelgem. Het projectgebied ligt start in het westen net ten westen van de R4, tussen de Nieuwe Kale en de Ringvaart. Vervolgens volgt het tracé richting het oosten de Buitenring-Wondelgem en slaat af richting het noorden via de Wondelgemkaai. De Wondelgemkaai wordt gevolgd richting het noordoosten en gaat over in de Langerbruggekaai om vervolgens ter hoogte van perceel 1528E2 een knik te maken richting het bedrijfsgebouw. Het traject heeft een lengte van circa 3,8km.

Het plangebied ligt binnen de Vlaamse Vallei. De Vlaamse Vallei vormt een lage zandige vlakte met een gemiddelde topografische ligging lager dan 10 m TAW. Deze zandige vlakte helt licht af in noordelijke richting. De bodemkundige kaart karteert het tracé als bebouwde gronden. Op historisch kaartmateriaal ligt het plangebied in de 18de eeuw ter hoogte van natte weilanden (alluvium Kale), akkerland en doorkruist het gehucht Langerbrugge. Ten zuiden van het tracé ligt de Sassevaart. Vanaf de 19de eeuw worden perceelgrenzen weergegeven en wordt het kanaal Gent-Terneuzen aangelegd. In de 20ste eeuw wordt de Ringvaart aangelegd en krijgen we een industrialisering van het plangebied. Op archeologisch vlak zijn er in de nabije omgeving geen archeologische sites gekend. Bewoningssporen zijn terug te vinden ten noorden van ons plangebied. Een belangrijk gegeven is de ligging van het plangebied binnen de zone 'gebieden geen archeologie'. Slechts 500m ten westen en 70m ten oosten van ons tracé bevindt zich buiten deze zone en kunnen als gebieden beschouwd worden waar potentieel archeologisch erfgoed aanwezig is. Echter deze gebieden bevinden zich ook binnen reeds geïndustrialiseerde zones waarbij reeds graafwerken werden uitgevoerd voor de bouw en aanleg van gebouwen en wegenissen. De kans is dus ook daar klein dat er nog enig archeologisch erfgoed bewaard is gebleven. Het archeologisch potentieel kan dus op basis van de gekende gegevens als laag bestempeld worden.

7. BIBLIOGRAFIE

- <https://www.geopunt.be/kaart>
- <https://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>
- Ameryckx J.B., Verheye W., Vermeire R., 1995. *Bodemkunde*, Gent.

8. FIGURENLIJST

Figuur 1 Beslissingsboom, criteria bij omgevingsvergunning m.b.t. stedenbouwkundige handelingen, deel 2. (bron: Agentschap Onroerend Erfgoed).....	4
Figuur 2 Topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt, NGI)	6
Figuur 3 GRB-basiskaart deel 1 met aanduiding deel van het plangebied en betrokken perceelnummers. (Bron: geopunt)	7
Figuur 4 GRB-basiskaart deel 2 met aanduiding deel van het plangebied en betrokken perceelnummers. (Bron: geopunt)	7
Figuur 5 Recente orthofoto (deel 1- met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)	8
Figuur 6 Recente orthofoto (deel 1- met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)	9
Figuur 7 Gestuurde boring deel 1. (bron: geopunt).....	10
Figuur 8 Gestuurde boring deel 2. (bron: geopunt).....	10
Figuur 9 Gestuurde boring deel 3. (bron: geopunt).....	11
Figuur 10 Gestuurde boring deel 4. (bron: geopunt).....	11
Figuur 11 Open sleuf deel 1. (bron: geopunt)	12
Figuur 12 Open sleuf deel 2. (bron: geopunt)	12
Figuur 13 Open sleuf deel 3. (bron: geopunt)	13
Figuur 14 Open sleuf deel 4. (bron: geopunt)	13
Figuur 15 Detail GRB met inplanting van het waterzuiveringsgebouw. (bron: geopunt).....	14
Figuur 16 Detailplan waterzuiveringsgebouw. (bron: opdrachtgever)	14
Figuur 17 Digitaal Hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied. (Bron: Informatie Vlaanderen).....	16
Figuur 18 Tertiair geologische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt).....	17
Figuur 19 Quartair geologische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)	19
Figuur 20 Bodemkaart met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt)	20

Figuur 21 Kaart van Ferraris (1777) deel 1 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt) .	24
Figuur 22 Kaart van Ferraris (1777) deel 2 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt) .	25
Figuur 23 Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt).	25
Figuur 24 Popp-kaart (1842-1879) met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)	26
Figuur 25 Kaart Vandermaelen (1846-1854) en projectie van het plangebied. (bron: geopunt).	26
Figuur 26 Topografische kaart uit 1873 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)	27
Figuur 27 Topografische kaart uit 1939 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)	27
Figuur 28 Topografische kaart uit 1969 met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)	28
Figuur 29 Orthofoto uit 1971 deel 1 met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt)	28
Figuur 30 Orthofoto uit 1971 deel 2 met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt)	29
Figuur 31 Orthofoto uit 1979-1990 deel 1 met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt) ...	29
Figuur 32 Orthofoto uit 1979-1990 deel 2 met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt) ...	30
Figuur 33 Uittreksel uit de centraal archeologische inventaris met projectie van het plangebied. (bron: cai en geopunt).....	33
Figuur 34 Detail deel 1. Uittreksel uit de centraal archeologische inventaris met projectie van het plangebied. (bron: cai en geopunt).....	33
Figuur 35 Detail deel 2. Uittreksel uit de centraal archeologische inventaris met projectie van het plangebied. (bron: cai en geopunt).....	34